

■ Předčasné důchody	str. 2
■ Důchodová reforma	str. 3
■ Zrušení superhrubé mzdy	str. 4
■ Ze zápisníku M. Novotného	str. 4
■ Vedení NeRV informuje	str. 5
■ Modernizace železnice	str. 6
■ ODPMB mají novou kancelář	str. 7
■ SON	str. 8
■ O zdraví...	str. 9
■ Tip na výlet	
Brno je zlatá loď...	str. 10
Zahradní železnice	str. 11
■ Bowling družstev	str. 12
■ Blahopřejeme	str. 12

PANDEMIE ZMĚNILA PRACOVNÍ TRH



Připravil
Miroslav Novotný

Ztráta jistot, důraz na nové dovednosti, potřeba moderních technologií a nové výzvy – to jsou hlavní dopady nemoci covid-19 na pracovní trh v Česku

Raději než „jít za lepším“ nyní část lidí volí stabilitu. Přesycený pracovní trh, kde si uchazeči v mnoha oborech diktovali podmínky, je v tuto chvíli minulostí. Do popředí se ještě výrazněji dostávají tzv. dovednosti budoucnosti, jako je schopnost rychle se přizpůsobit, učit se novým věcem, kritické myšlení a ovládání technologií.

Covid-19 nás ze dne na den posunul do on-line světa a poukázal na klíčové dovednosti současnosti. Ti, kteří už s technologiemi pracovali, se rychle přizpůsobili, ale tisíce lidí se musely teprve učit efektivně využívat bezdrátové technologie, vést on-line videohovory nebo organizovat práci a své týmy přes internet.

Ukázalo se, kdo byl flexibilní, neváhal a začal hledat způsoby, jak tuto krizi ustát. Ostatní i přes počáteční zdráhání pochopili, že musí vystoupit ze své komfortní zóny a učit se novým dovednostem, jinak neuspějí.

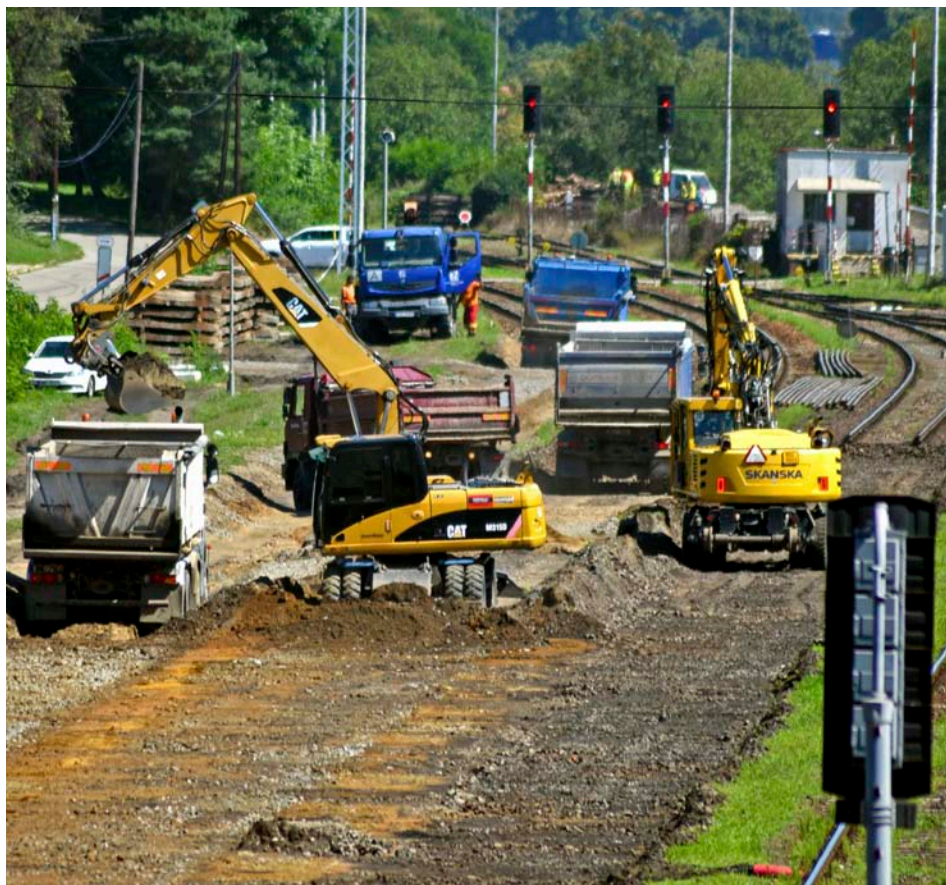
Propouštění nemusí vždy přinést úspory

Trh práce se vrátí do realu

V dubnu v Česku přibýlo 52 995 nových zájemců o práci, celkem úřady práce evidovaly přes čtvrt milionu nezaměstnaných, tedy 3,4 procenta obyvatelstva. Podle očekávání se budou počty dál zvyšovat.

Už krize v letech 2008/09 nám ukázala, že vln propouštění bude nejspíš víc a mohou trvat řadu měsíců. Nyní ztratili mezi prvními jistotu práce zpravidla lidé ve zkušební lhůtě, externí spolupracovníci, lidé pracující takzvaně na IČO a na dohody. Naopak značná část pracovníků, kteří ještě před pandemií zvažovali odchod za lepším, se pragmaticky rozhodla držet se svého zaměstnavatele a tzv. nedělat vlny. Jsou ale i lidé, kteří berou toto období jako šanci prosadit se v nových podmínkách.

Podle personalistů se nyní na trh práce v Česku vrátí určitá pokora uchazečů



Stavební práce na železnici po období nejistoty nabývají opět na síle. Zjevné je to například na elektrizované trati Brno–Zastávka u Brna, kterou realizuje společnost Skanska, elektrizaci provádí EŽ Praha, a.s.
Foto: Jan Buchta

Nejen absolventům se vytratila ještě donedávna vysoká jistota uplatnění. Snížila se také ochota zaměstnavatelů zaučovat nové posily. Podle personalistů se nyní na trh práce v Česku vrátí určitá pokora uchazečů.

Požadavky uchazečů o zaměstnání byly před krizí v některých oblastech vyšroubované do nesmyslné výše. Měli jsme se dobře a chtěli jsme stále víc. Firmy se předháněly v benefitech, aby byly pro kandidáty atraktivní. Trh práce se nyní zklidní a bude víc prostoru pro diskusi, zda to, co kandidát může nabídnout, odpovídá tomu, co firma potřebuje. Obě strany budou hledat dlouhodobější spolupráci. Pozornost firem se ubírá k možnostem efektivního využití nových technologií a dovedností s nimi spojené dále posilují. Zcela nové postavení získala díky koronavirové krizi i práce z domova.

Zatímco před nouzovým stavem byla vítaným benefitem, během karantény se stala nutností.

Občasnou kancelář doma by uvítala většina lidí

Schopnost efektivně pracovat na dálku nebo řídit tímto způsobem tým lidí je určitě jednou z dovedností budoucnosti. Ne všechny firmy tento potenciál dosud využívaly, a ne pro všechny pracovníky je práce z domu komfortní. Nicméně lze předpokládat, že po této nové zkušenosti bude taková kompetence firmami víc ceněna a lidé si na home office budou muset rychle zvyknout. Je však nutné dát do souladu všechny právní předpisy a ZP v této oblasti.

V PŘEDČASNÉ PENZI JE UŽ 642 TISÍC LIDÍ

Z ÚDAJŮ ČESKÉ SPRÁVY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Počet lidí, kteří odcházejí do předčasného důchodu, v Česku roste. Neodrazuje je přitom ani to, že mají kvůli tomu trvale krácený důchod. Ke konci loňského roku bylo v předčasné penzi už přes 642 tisíc lidí, což je o 12 tisíc víc než předloni.

Průměrně loni předčasní důchodci podle ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) pobírali 12 263 korun. Měli tak v průměru o 1205 korun měsíčně méně než lidé, kteří nastoupili do důchodu v řádném termínu.

Ani trvalé krácení penze však spoustu lidí od předčasného důchodu neodradí

Důchodový věk se zvedá každý rok o několik měsíců. Ve 30. letech, kdy začne do penze odcházet silná generace tzv. Husákových dětí, se má zastavit na 65 letech. Vláda se přitom chystá prosadit, aby pracovníci v náročných profesích mohli už od roku 2023 chodit do penze dřív než ostatní.

Se zvyšujícím se důchodovým věkem se postupně prodlužuje i předčasný důchod, a to ze tří na pět let. Je ale do něj možné nastoupit nejdřív v 60 letech. Do předčasného důchodu je možné jít tehdy, pokud má člověk potřebnou dobu pojištění. Loni se zvýšila na 35 let.

Zákon o důchodovém pojištění stanoví: „Je-li důchodový věk nižší než 63 let, může být předčasný starobní důchod přiznán nejvýše o tři roky dříve před dosažením důchodového věku. Je-li důchodový věk alespoň 63 let, může být předčasný starobní důchod přiznán až o 5 let dříve, ale ne dříve než od dosažení 60 let věku.“

Pokud byl tedy důchodový věk člověka loni například 63 let a osm měsíců, mohl tak jít do důchodu nejvýše o tři roky a osm měsíců dříve. Člověk s důchodovým věkem 64 let a dva měsíce mohl jít do důchodu dříve nejvýše o čtyři roky a dva měsíce atd.

Teprve lidé, jejichž důchodový věk dosáhne 65 let, tedy ročníky 1965 a mladší, tak budou moci mít předčasný starobní důchod přizna-

ný o celých 5 let dříve před dosažením důchodového věku.

Důchod se skládá ze dvou částí – pevné a procentní

Pevná část důchodu, která je pro všechny stejná, se od letoška zvýšila o 220 korun na 3490 korun. Krátí se jen procentní výměra, v níž se odráží odpracovaná doba a předchozí výdělky. Výše krácení je přitom závislá na délce doby, která chybí od data přiznání předčasného důchodu do dosažení důchodového věku.

Sazba procentní výměry penze se snižuje za každých i započatých 90 kalendářních dnů z doby ode dne přiznání důchodu do dosažení důchodového věku o 0,9 procent výpočtového základu za období prvních 360 kalendářních dnů, o 1,2 procent se krátí od 361. do 720. kalendářního dne a o 1,5 procenta za období od 721. kalendářního dne.

Úbytek na trhu práce

Neroste jen počet lidí v předčasném důchodu, ale i jejich podíl. Na konci loňska tvořili už bezmála 26,6 procenta starobních důchodců. Ještě před dvěma lety to bylo 25,7 procenta a v roce 2010 to bylo necelých 19 procent.

Do předčasného důchodu míří stále více lidí, přestože kvůli udržitelnosti důchodového systému experti volají po tom, aby v práci zůstávali, pokud jim to zdraví dovoluje, naopak déle. **Předčasní důchodci ale podle MPSV systémem finančně neoslábují.** Mechanismus krácení předčasných důchodů je nastaven tak, že dochází v zásadě k pojistně-matematicky neutrálnímu působení na důchodový systém.

Příklad předčasného důchodu

● Muž, nar. 1. 12. 1958 – důchodového věku 63 let a 10 měsíců dosáhne 1. 10. 2022. K 17. říjnu 2019 (o bezmála tři roky dříve) odešel do předčasného starobního důchodu (tj. přesně o 1080 dnů před dosažením důchodové-

ho věku, tedy 12 devadesátidenních úseků). K tomuto datu získal celkem 42 let pojištění, za každý rok pojištění činí sazba procentní výměry důchodu 1,5 % výpočtového základu, tj. 63 % (42 x 1,5 %).

● Jeho výpočtový základ je 16 000 Kč. Za 1080 dnů „předčasnosti“ se sazba procentní výměry důchodu snižuje o 14,4 % výpočtového základu ($4 \times 0,9\% + 4 \times 1,2\% + 4 \times 1,5\% = 14,4\%$). Po snížení o 14,4 % činí sazba procentní výměry 48,6 %. Procentní výměra důchodu tedy činí 7776 Kč (48,6 % z 16 000 Kč). Základní výměra v roce 2019, stejná pro všechny důchody, byla 3270 Kč. Výše předčasného starobního důchodu je tedy celkem 11 046 Kč (7776 + 3270).

Pozor: Pokud by muž odešel do předčasného důchodu přesně o 3 roky (tj. o 1096 dní) dříve, bylo by krácení větší – činilo by 15,9 % za 13 započatých 90denních úseků.

Pracující důchodci pomáhali v posledních letech vytrhnout trn z paty tuzemským firmám, většina z nich se totiž potýkala s nedostatkem pracovníků. Poslanci v lednu v prvním čtení podpořili vládní návrh na zákonné zavedení sdílených pracovních míst. To by mělo fungovat tak, že se o jednu pozici dělí více pracovníků s kratším úvazkem. MPSV si od této změny slibuje zlepšení zaměstnávání matek s malými dětmi či právě seniorů.

Co zvolíte, nejde vrátit zpátky

Žádost o předčasný starobní důchod se podává osobně na okresní správě sociálního zabezpečení (OSSZ) příslušné podle místa trvalého pobytu. Není možné jej přiznat zpětně, ale nejdříve ode dne podání žádosti. Jeho vyplácení lze ale přerušit.

Přiznání předčasného důchodu vylučuje nárok na řádný starobní důchod

Přiznání předčasného starobního důchodu

Předčasné odchody do penze		
Rok	Počet lidí	Jejich podíl mezi starobními důchodci
2000	175 709	9,2 %
2005	285 189	14,6 %
2010	428 395	19,0 %
2012	523 886	22,4 %
2015	586 009	24,7 %
2016	603 501	25,2 %
2017	618 842	25,7 %
2018	630 896	26,1 %
2019	642 636	26,6 %

Zdroj: ČSSZ

Jak se krátí důchod ve výši 16 tisíc korun (doba pojištění je 42 let)		
Důchod přiznán dříve	Krácení sazby procentní výměry důchodu	Krácení procentní výměry důchodu
o 90 dní	0,9 %	144 Kč
o 180 dní	1,8 %	288 Kč
o 360 dní	3,6 %	576 Kč
o 720 dní	8,4 %	1344 Kč
o 1080 dní	14,4 %	2304 Kč
o 1440 dní	20,4 %	3264 Kč
o 1800 dní	26,4 %	4224 Kč

Zdroj: ČSSZ

také vylučuje nárok na řádný starobní důchod, to znamená, že ani po dosažení důchodového věku se předčasný starobní důchod nemůže změnit na standardní starobní důchod.

Předčasný důchod lze ale přerušit

V situaci, kdy příjemce předčasného starobního důchodu, který ještě nedosáhl důchodového věku, znovu nastoupí do zaměstnání a z jeho mzdy/platu je odváděno pojistné na důchodové pojištění, výplata předčasného starobního důchodu mu do ukončení zaměstnání nebo dosažení důchodového věku nebude náležet. Musí to ale do osmi dnů oznámit ČSSZ. Po ukončení zaměstnání nebo při dosažení důchodového věku bude na základě žádosti výplata důchodu obnovena. Procentní výměra předčasného starobního důchodu pak bude zvýšena s ohledem na dobu, kterou po přiznání tohoto důchodu bez jeho pobírání odpracoval. Obdobně to platí i pro příjemce předčasného starobního důchodu, který za-

čne podnikat a odvádět pojistné na důchodové pojištění.

Omezení pro přivýdělky

Při výplatě předčasného starobního důchodu není možné až do data dosažení důchodového věku standardně pracovat či podnikat, přesněji vykonávat výdělečnou činnost zakládající účast na pojištění. Je ale možné si přivýdělat. Výplata předčasného starobního důchodu do dosažení důchodového věku nebrání takové činnosti, které nepodléhají odvodům na sociální/důchodové pojištění.

Jsou to:

- tzv. zaměstnání malého rozsahu, kde příjem nedosahuje tři tisíce korun měsíčně;
- činnost vykonávaná na základě dohody o provedení práce, pokud výše započitatelného příjmu v měsíci nepřesahuje částku 10 tisíc korun;
- výkon samostatné výdělečné činnosti v rozsahu, který nezaloží v daném kalendář-

ním roce účast na pojištění (loni činila rozhodná částka 78 476 korun).

Omezení v možnostech přivýdělku platí jen do dosažení důchodového věku. Od jeho dosažení se na příjemce předčasného starobního důchodu vztahují stejná pravidla jako na řádného starobního důchodce.

Může vykonávat výdělečnou činnost zakládající účast na pojištění, tj. podnikat či pracovat, a to v pracovním poměru na dobu určitou i neurčitou. Za 360 dní výdělečné činnosti zakládající účast na pojištění vykonávané po vzniku nároku na důchod při jeho současném pobírání může požádat o zvýšení důchodu, které činí 0,4 procenta výpočtového základu.

Podrobné informace o podmínkách nároku na starobní důchod o jeho výpočtu a výši podají pracovníci na OSSZ, klientském centru pro důchodové pojištění při ústředí ČSSZ nebo prostřednictvím telefonní informační linky 800 050 248.

Bude důchodová reforma?

DŮCHODOVÁ REFORMA BEZ ZTRÁTY POPULARITY

**HOSPODAŘENÍ SYSTÉMU DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ DOSÁHLO ZA PRVNÍ
POLOLETÍ LETOŠNÍHO ROKU DEFICITU 13,85 MILIARD KORUN**

Většina lidí si u nás myslí, že největší změnou společenskou posledních desetiletí byl pád Berlínské zdi. Na Západě se hodně lidí domnívá, že větší změnou světa byla finanční krize z let 2008 a 2009. Za pár let si bude hodně lidí říkat, že největší změnou světa od druhé světové války byl COVID-19. Ten zasáhl do všech sfér života, a to nejen v Evropě. V některých zemích zasáhl i do důchodů. Především do šance na nějakou skutečnou reformu.

Na jaře s přícházející náklazou z Číny přicházelo i první omezení běžného života. Řada lidí s cynismem tvrdila, že to je smutné řešení důchodové reformy. K té se léta nikdo nemá, ačkoli má systém s výjimkou dvou let od roku 2009 permanentní deficit. Pokud je korona větším zdravotním problémem pro důchodce než pro pracující, potom nejspíš počet pracujících připadajících na jednoho důchodce vzroste, což průběžnému důchodovému systému finančně uleví. Nikdo však nenašel odvahu toto do médií prohlásit. Data Českého statistického úřadu ukazují, že počet zemřelých je oproti minulým letům, nižší. Český důchodový systém nebyl navzdory očekáváním mnohých nikterak zasažen.

Nicméně to platí jen pro ČR. Například španělský důchodový systém už zasažen byl.

Ve Španělsku měli dramaticky vyšší počty mrtvých. Víc než 80 % z nich byli přitom lidé starší 70 let. Počet pracujících na jednoho důchodce proto poprvé po mnoha letech vzrostl. Systém se tím stal finančně udržitelnější.

Náš důchodový systém zatím trpí. Hospodaření systému důchodového pojištění dosáhlo za první pololetí letošního roku deficitu 13,85 mld. Kč. Vloni tou samou dobou měl přitom systém naopak přebytek 6,28 mld. Kč. Mnozí lidé to vysvětlují tím, že kvůli koronaviru měl systém výpadek příjmů. To je jistě pravda. Jenže ten výpadek nebyl dramatický. Proti stejnému období před rokem jsou příjmy nižší jen o 1,48 mld. Kč. Problém je jinde.

Problémem je ve skutečnosti meziroční růst výdajů. Problémem je růst důchodů, na který ekonomika nemá. Je evidentní, že se s důchody musí něco udělat, ale všechna základní řešení jsou nepopulární. Chce snad někdo nižší důchody? Chce někdo odcházet do důchodu později nebo víc přispívat do systému? Nikdo nemá odvahu to řešit. Důchody jdou do „kytek“ a tak to hodíme na „coronavirus“.



Na světě není politik, který by si reformou důchodů zvýšil popularitu. Místo řešení zásadních otázek se proto řeší rozdíly v důcho-

dech mužů a žen, což je „pochopitelné“ diskriminace třetího pohlaví, které se zatím přehlíží. Všichni se hlavně tváří, že se něco řeší.

Když nám půjčují, proč řešit důchody

Korona však přináší překvapivé řešení důchodů. A to ne tím, že si vybere krutou daň na důchodcích, ale tím, že umožní politikům tvrdit, že deficit důchodového systému nepředstavuje žádný problém. Korona totiž ukazuje veřejnosti, že deficit veřejných financí mohou být extrémní, a politici, média, a dokonce i mnozí ekonomové se tváří, že to nevnadí.

Kdyby Vám někdo před deseti lety řekl, že deficit státního rozpočtu ČR bude za jediný rok půl bilionu korun, určitě byste se mu vysmáli. Stát s touto částkou v roce 1996 dokázal žít celý rok a teď to je jen rozdíl mezi příjmy a výdaji. Stát už úplně ignoruje, na co má a na co nemá. Populisté se utrhli ze řetězu. Korona je pro politiky dar z nebes. Najednou peníze rostou na stromech a na důchody vždy bude, protože si na ně prostě půjčíme. A navíc politici za koronu nemohou, ale korona může za všechno.

M.N.

ZRUŠENÍ SUPERHRUBÉ MZDY

V souvislosti se zrušením superhrubé mzdy ministryně Schillerová plánuje progresivní zdanění příjmů

Ministerstvo financí počítá s několika variantami snížení daně z příjmu zaměstnanců v rozmezí od 15 do 19 procent. Zároveň uvažuje o zrušení takzvané solidární přírážky a jejím nahrazení progresivním zdaněním.

Podle ministryně financí není pochyb o tom, že superhrubá mzda bude zrušena, ale do jaké míry se změní zdanění, o tom je třeba ještě jednat. Ministerstvo zvažuje několik variant sazeb daně z příjmu. Určitě se bude pracovat s variantou 19 procent, to je v programovém prohlášení vlády. Dále pak další varianty jednotlivých sazeb až po 15 procent.

V případě patnáctiprocentní sazby daně z příjmů zaměstnanců by výpadek příjmů do státního rozpočtu byl kolem 90 miliard Kč. Pokud by daň byla 19 procent, pak by výpa-

dek na příjmech rozpočtu byl podle původního návrhu z roku 2018 kolem 27 miliard.

V souvislosti se zrušením superhrubé mzdy je potřeba vyřešit i sedmiprocentní solidární přírážku. Platí ji lidé, kteří mají plat vyšší než čtyřnásobek průměrné mzdy, tedy přibližně nad 140 000 Kč. Jediná cesta je progresivní zdanění. Progrese by měla být výhodnější než dnešní efektivní zdanění, které je 20,1 procenta, ale vyšší než 15 procent. O snížení odvodů na sociální a zdravotní pojištění ministryně neuvažuje. Schillerová rovněž řekla, že kvůli konsolidaci státního rozpočtu poznamenaného koronavirovou krizí chystá sérii návrhů provozních úspor pro jednotlivá ministerstva. Je třeba vrátit nespotebbované platové nároky z neobsazených míst, které si resorty

šetří na odměny, ale také peníze, které nespotebbovaly na investice. Změnit by se podle ní mohlo také zdanění hazardu.

M.N.

HRUBÁ MZDA	ZVÝŠENÍ ČISTÉ MZDY
16 000 Kč	825 Kč
21 000 Kč	1 080 Kč
26 000 Kč	1 335 Kč
36 000 Kč	1 845 Kč
50 000 Kč	2 550 Kč
80 000 Kč	4 080 Kč

O KOLIK BY STOUPLA ČISTÁ MZDA PŘI ZDANĚNÍ 15 % Z HRUBÉ MZDY

Ze zápisníku Miroslava Novotného

JAK SE TVOŘÍ KORIDOR

U MEZNA SE RÝSUJE TUNEL A NOVÝ ŽELEZNIČNÍ SPODEK

V polích na jihu Čech už se začínají objevovat prvky nové tratě

Už to bude téměř rok, co v jižních Čechách začala modernizace trati Sodoměřice - Votice. Stavba 4. tranzitního koridoru, který spojuje Německo a Rakousko, přes Děčín, Prahu a České Budějovice. V polích už se začínají rýsovat mostní estakády, tunel u Mezna v délce 840 m byl prorazen v minulém týdnu a přibude na dosud jednokolejném úseku druhá kolej. Jde o úsek novostavby za téměř 4 miliardy korun. Stavbu provádí OHL ŽS Brno. Modernizovaná trať bude téměř v celém úseku vedená v souběhu s dálnicí D3, což umožní zvýšení traťové rychlosti na 160 km/h. Kvůli tomu nechala SŽ stavbu už v jejím průběhu přepracovat projekt. Přidání druhé koleje přinese zvýšení kapacity a odpadne také křižování vlaků.

Tať povede v nové stopě a díky přestavbě se výrazně narovná. Vznikne několik silničních mostů, zmizí úrovněvé přejezdy.

Díky vedení stavby v nové stopě by cestující neměli výrazněji trápit výluky. Na ty dojde jen při napojování nového úseku. Hoto-vo má být v roce 2023.

Koncem srpna na stavbu zavítalo vedení NeRV OSŽ, aby se blíže seznámilo s touto stavbou. Pořídilo také přiložené snímky.

**Zde staví
OHL ŽS**



OSŽ má nové svazové inspektory BOZP

Odborové sdružení železničářů vyhlásilo v červnu letošního roku výběrové řízení na svazové inspektory BOZP na dvě uvolněné pozice. Zájem byl celkem veliký, když se přihlásilo dest zájemců

V prvním kole bylo vybráno celkem pět zájemců, kteří postoupili do druhého kola výběrového řízení, které již proběhlo za osobní účasti těchto zájemců. Výběrová komise však mohla vybrat pouze dva zájemce. A tak se i stalo. Noví svazoví inspektori BOZP od 1. září nastoupili do svých nových pracovních pozic. Jde o Moniku Časarovou, která do té doby zastávala pracovní pozici vlakvedoucí u ČD, a.s. a také předsdkyni ZO OSŽ v Havlíčkově Brodu. Její kontrolní působnost nad stavem BOZP bude v Jihomoravském kraji a Kraji Vysočina (nahradila Ing. Elišku Čiháčkovou). Druhým novým svazovým inspektorem se stal Pavel Antolich, původní profesí strojvedoucího ČD Cargo, a.s. a stávající člen Podnikového výboru OSŽ ČD Cargo, a.s. Ten bude působit v Libereckém, Ústeckém a Karlovarském kraji (nahradil Martina Markvarta). Kontaktní údaje na celé oddělení BOZP OSŽ je pro zájemce k dispozici na webových stránkách OSŽ.

Nově vybraným svazovým inspektorům přejeme hodně zdaru v jejich náročné činnosti.

JUDr. Petr Kožmín, LL.M.
vedoucí oddělení BOZP

Zaměstnanci a pracovní úrazovost v roce 2019

K běžné a každodenní pracovní náplni oddělení BOZP OSŽ, které sdružuje všechny své svazové inspektory bezpečnosti práce, patří i problematika pracovní úrazovosti.

O co se konkrétně jedná? Oddělení BOZP například prověřuje, jakým způsobem zaměstnavatelé šetří smrtelné pracovní úrazy, úrazy s hospitalizací nad 5 dní a jakým způsobem provádějí odškodňování těchto úrazů. Většinou při této činnosti oddělení BOZP úzce spolupracuje se základními odborovými organizacemi. V neposlední řadě provádí v této oblasti poradenství a poskytuje konzultace. V loňském roce se u zaměstnavatelů v působnosti Odborového sdružení železničářů staly 3 smrtelné pracovní úrazy, 5 úrazů s hospitalizací nad 5 dní (závažné úrazy) a celkem

1245 ostatních pracovních úrazů. Pro porovnání v celé ČR se stalo 95 smrtelných, 1006 s hospitalizací nad 5 dní a 42 416 ostatních pracovních úrazů. K nejčastějším příčinám těchto úrazů můžeme zařadit špatně nebo nedostatečně odhadnuté riziko a nedostatky osobních předpokladů k řádnému pracovnímu výkonu (nedostatečné tělesné a smyslové předpoklady, psychofyziologické stavy). Hlavním úkolem odborové organizace je to, aby se pracovní úraz vyšetřil objektivně a aby byl spravedlivě odškodněn postižený, případně pozůstalý. Na tomto místě je nutno připomenout někdy opomíjenou zásadu, že největší odborová organizace u zaměstnavatele zpravidla v oblasti šetření a odškodňování pracovních úrazů zastupuje i odborově neorganizovaného zaměstnance.

Výše uvedená oblast odborové práce patří k poměrně složité problematice, která vyžaduje to, aby příslušní odboroví funkcionáři a inspektori BOZP měli potřebné znalosti právních předpisů. Proto jsou ze strany OSŽ Ú pořádány každoročně různé vzdělávací aktivity, na které je možné se přihlásit. Oddělení BOZP OSŽ v současné době rozjíždí tzv. úrazovou linku, kterou lze využít k metodické pomoci v oblasti pracovní úrazovosti (731 135 505). Bližší informace o pracovní úrazovosti v roce 2019 lze najít na webové stránce OSŽ, v položce BOZP, ke stažení.

JUDr. Petr Kožmín, LL.M.
vedoucí oddělení BOZP



JUDr. Petr Kožmín, LL.M.

Foto: Jan Buchta

Nad dotazy čtenářů

Zákaz odborů ve firmě

Je oprávněné, že některé firmy mají jako součást pracovní smlouvy souhlas s neúčastí svých zaměstnanců v odborech? Jaká rizika z toho plynou pro zaměstnance?

Právo se v odborech sdružovat je zakotveno ve Všeobecné deklaraci lidských práv a dalších mezinárodních úmluvách, jimiž je Česká republika vázána např. Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 87 o svobodě



sdružování a ochraně práva se odborově organizovat. V Listině základních práv a svobod /LZPS/, která je součástí našeho ústavního pořádku, podle ustanovení článku 27 odst. 1 platí, „že každý má právo svobodně se sdružovat s jinými na ochranu svých hospodářských a sociálních zájmů“. V odstavci 3 se říká „Činnost odborových organizací a vznik a činnost jiných sdružení na ochranu a sociálních zájmů mohou být omezeny zákonem, jde-li o opatření nezbytná pro ochranu bezpečnosti státu, veřejného pořádku nebo práv a svobod druhých“. Právo odborově se sdružovat je odepřeno v ČR např. vojákům. S ohledem na zakotvení práva se odborově sdružovat, není možné, aby se zaměstnanec svého práva vzdal ve smlouvě se zaměstnavatelem. Takové ujednání v pracovní či jiné smlouvě by bylo neplatné, nevyvolalo by žádné právní účinky a zaměstnanec by nebyl povinen se jím řídit. S ohledem na tyto skutečnosti by vůči zaměstnanci nemohly být uplatněny ani žádné sankce apod.

Zákoník práce výslovně v § 316 odst. 4 písm.e) stanoví, že zaměstnavatel nesmí od zaměstnance vyžadovat ani informaci o členství v odborové organizaci. Jedná se o ryze soukromou věc zaměstnance.

Zaměstnanec může spolu s jinými založit odborovou organizaci nebo se stát členem odborové organizace navzdory, jakémukoliv ujednání v jakémkoliv smlouvě.

Pozdní příchod do zaměstnání

Musí zaměstnanec napracovat 30 minut, jak tvrdí zaměstnavatel, když zaměstnanec přijde do zaměstnání o 10 minut později?

Zaměstnanec samozřejmě musí napracovat pouze 10 minut, nikoliv 30 minut. Doba odpracovaná nad 10 minut by byla prací přesčas. Bohužel i v současné době se s tímto nesprávným postupem některých zaměstnavatelů setkáváme. **Postup zaměstnavatele je v rozporu se Zákoníkem práce.**

Člen managementu jako předseda Základní odborové organizace

V naší společnosti funguje odborová organizace, která má volit nového předsedu, a bohužel o toto místo není velký zájem. Může člen managementu firmy vykonávat funkci předsedy odborové organizace? Nevíme, zda nebude ve střetu zájmů a je možné ho do této funkce nominovat?

Není to sice vhodné, ale nelze to zakázat. Takový zákaz, i kdyby byl ve stanovách, by byl v rozporu s právním řádem ČR a především s ústavním právem odborově se organizovat uvedeným v čl. 27 Listiny základních práv a svobod. **K jednomu ze základních práv člena odborů patří právo volit a být volen do odborových orgánů.**



SPRÁVA ŽELEZNIC CHYSTÁ ARCHITEKTONICKOU SOUTĚŽ NA PRVNÍ TERMINÁL VRT

Konkrétnější obrysy získá už brzy první terminál vysokorychlostní železnice v Česku – nádraží Praha-východ poblíž Nehvizd ve Středočeském kraji. Správa železnic aktuálně připravuje otevřenou architektonickou soutěž na jeho podobu, vypsát ji hodlá letos na podzim. Terminál bude součástí vysokorychlostní tratě Praha–Brno, respektive jejího prvního úseku vedoucího z Prahy–Běchovic do Poříčan.

Cílem architektonické soutěže je nejen najít optimální řešení samotného vysokorychlostního terminálu s parkovištěm pro tři tisíce vozů a s propojením na autobusové linky pražské a středočeské integrované dopravy, ale také ideově pojmut urbanismus širšího okolí a napojení na blízkou dálnici D11. Do přípravy soutěže proto Správa železnic zapojila i zástupce samosprávy městyse Nehvizdy a dalších okolních obcí. Na její

průběh dohlédne Česká komora architektů.

Chystaný terminál bude sloužit jako snadno dostupný nástupní bod pro obyvatele okresu Praha-východ a dalších částí Středočeského kraje a severovýchodu hlavního města. Terminál nabídne rychlé vlakové spojení pro pravidelné dojíždění do centra Prahy s cestovní dobou okolo patnácti minut i atraktivní vysokorychlostní spoje do Brna,



Generálním ředitelem Správy železnic, s.o. je Bc. Jiří Svoboda, MBA

Jihlavy, Ostravy, Hradce Králové, Pardubic, Ústí nad Labem, Drážďany nebo Vídně.

Z PRAHY DO DRÁŽĐAN PO VYSOKORYCHLOSTNÍ ŽELEZNICI



Vysokorychlostní železnice spadá do gesce náměstka GR Správy železnic, s.o. pro modernizaci dráhy Ing. Mojžíra Nejezchleba

Studie proveditelnosti nové vysokorychlostní železnice mezi Prahou a Drážďany bude hotová do září. Trasa povede mimo původně vytyčený koridor. Po schválení studie budou pokračovat další investiční přípravy stavby. Informovala o tom Správa železnic. Zpracování studie nabralo v minulých měsících zpoždění, kvůli čemuž správa letos rozvázala smlouvu se sdružením CEDOP-EGIS. Studii nyní dokončuje Správa železnic. První úsek

trati by měl být dokončen v roce 2030. Celá trať by měla stát kolem pěti miliard eur (asi 131 miliard korun).

V září by studii měla dostat k posouzení centrální komise ministerstva dopravy. Po jejím schválení bude Správa železnic pokračovat s investičními přípravami přeshraniční části stavby mezi Ústím nad Labem a Heidenau i mezi Prahou a Lovosicemi/Litoměřicemi. Tento úsek přitom rozdělí na dva. První povede z pražské Balabenky k odbočce Oleško a druhý z Oleška do Litoměřic.

Trať povede mimo původně vymezený koridor, který odpovídal územní rezervě historicky vložené do Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje. Podle správy už nyní nevyhovoval. Železnice by podle aktuálních plánů měla navazovat na současnou koncepci dopravní obsluhy regionů a přiblížit se k některým městům.

Při projednávání nové trasy proto správa jedná se zástupci dotčených obcí. Z těchto jednání by měly vzejít podmínky pro další přípravu projektu. Obce se budou moci následně zapojit i do procesu EIA, při kterém se posuzují dopady stavby na okolní životní prostředí.

Prvním dokončeným úsekem by se za deset let měla stát část z Prahy do Lovosic. Jde o součást transevropské dopravní sítě TEN-T. Správa železnic proto nyní připravuje na počátek příštího roku vypsání soutěže na zhotovení dokumentace pro územní rozhodnutí a posouzení EIA.

Nejdále je zatím rozpracovaná příprava přeshraničního úseku česko-německého Krušnohorského tunelu. Správa spolu s Němci připravuje zakázky na projektové řízení přípravy stavby, zpracování dokumentace pro územní rozhodnutí nebo průzkumy a posudky potřebné pro výstavbu tunelu. Projektové řízení podle německého vzoru bude uplatněno jak na samotný 26 kilometrů dlouhý tunel, s jehož zprovozněním oba státy počítají ve druhé polovině příštího desetiletí, tak na navazující trať od tunelu do Ústí nad Labem.

Vysokorychlostní trať z Prahy do Drážďan patří vzhledem k narůstající nákladní dopravě mezi Českem a Německem k prioritám obou zemí. Jízdní doba na trase Praha–Drážďany by se měla zkrátit na jednu hodinu a ministerstvo dopravy si od ní slibuje, že zároveň odvede část dopravy z dlouhodobě přetížené konvenční trati v údolí Labe.

NOVÁ KANCELÁŘ PRO ČLENY ZO OSŽ – ODPMB



Ke konci roku 2019 se naše základní organizace ZO OSŽ – ODPMB začlenila do řad OSŽ a NeRV a i přes počáteční potíže se podařilo sestavit čtyřčlenný závodní výbor.

Díky fundované pomoci Renaty Douskové a Mirky Novotné se brzy chod organizace stabilizoval a naše řady se začaly rozšiřovat o nové členy a členky, což mj. přineslo daleko větší nároky na poskytovaný servis a zázemí základní organizace.

Jakmile členská základna překonala hranici 150 osob, nebylo o čem diskutovat, neboť všem bylo zcela jasné, že potřebujeme vlastní kancelář.

Protože jednání se zaměstnavatelem odpovídající výsledek nepřinesla, začal výbor pracovat na pořízení kanceláře vlastními silami, což se nakonec povedlo.

Kancelář se nachází v samotném srdci Brna na ulici Václavské a nabízí mj. opravdu nádhernou vyhlídku na dominantu Brna – katedrálu Petrov, navíc je v místě s vynikající dopravní dostupností jak MHD, tak automobilem.

Výbor zajistil rekonstrukci a úklid kanceláře, někteří členové poskytli zdarma vybavení a nábytek, zbytek se podařilo výhodně zakoupit.

Nastaly přípravy na otevření

Na 11. června 2020 jsme naplánovali první jednání závodního výboru v naší nové kanceláři a pozvali jsme u této výjimečné příležitosti i naše vedení NeRV Bc. Renatu Douskovou, Miroslava Novotného a JUDr. Petra Kožmína, kteří naše pozvání přijali, za což jim touto cestou děkujeme.

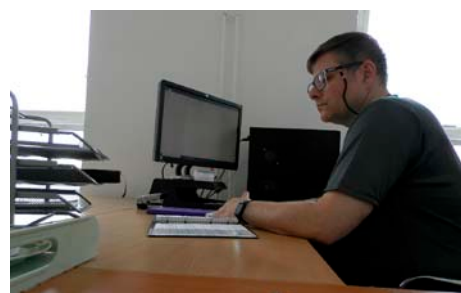
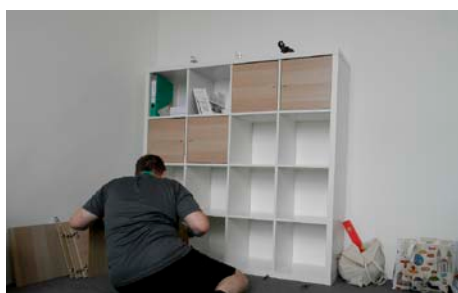
Projednali jsme resty za dobu trvání pandemie koronaviru a ostatní aktuální důležitá témata.

Naši hosté z Prahy nás seznámili s nejnovějšími informacemi z ústředí a společně jsme diskutovali o všem možném, co nás trápí a co se naopak podařilo.

Důležité je nyní především to, že máme kde pracovat a věnovat se našim členům.

Máme navýsost důstojné místo na konání schůzek závodního výboru, na jednání s vedením společnosti, s ostatními odborovými organizacemi a dalšími partnery, a v neposlední řadě také zázemí, kde lze členské základně nabídnout veškerý servis a komfort.

Všem, kteří nám s pořízením, rekonstrukcí a zprovozněním kanceláře pomáhali, tímto děkujeme!





ZJEDNODUŠÍ SE STAVEBNÍ POVOLENÍ? STAVEBNÍ ZÁKON

Každá politická reprezentace tvrdí, že nový stavební zákon zrychlí a zjednoduší stavební povolení, nově bude stačit jedno razítko, všechno bude hned, když v posledních mnoha letech představuje svoji verzi stavebního zákona. Výsledkem je, že postavit spadlou lávku přes slepé rameno řeky trvá v Česku dvakrát déle než kdekoli v cizině. Podle pravidelných zpráv Světové banky, co se týká vyřizování stavebního povolení, je na tom lépe než Česká republika plných 156 zemí.

Každá novela stavebního práva ve skutečnosti přinesla nějaké razítko navíc, další úřad, který se může, či bohužel spíše musí vyjádřit. Přestože má také každý úřad daný termín, dokdy se musí vyjádřit, málokdy tak učiní. O čekání na razítko by se dala napsat kniha. Čekání na razítko je ukázka unikátní neschopnosti veřejné správy. Ne vždy platí, že víc hlav víc ví. Víc razítek neznamená, že stavby budou lepší, kvalitnější či více ekologické. Šestadvacetkrát novelizovaný stavební zákon z roku 2006 prostě patří do koše.

Samostatnou kapitolou jsou pak stavební úřady, ale sídlící na místních úřadech a do-

konale naplňují přísloví „bližší košile než kabát“. Dále musíme připočítat trvalý odpor místních ke stavbám všeho druhu a hustotu populace, dostaneme současný tragický stav.

Všichni vědí, že se staví těžce, pomalu a obtížně a že se s tím musí „něco“ dělat. Pro výstavbu silnic a železnic vznikl samostatný zákon o liniových stavbách. Vývoj kolem úplně nové verze stavebního zákona ukázal, že v případě sebrání moci razítkům a úředníkům bude podstatně těžší, než se myslelo. Zákon kompletně překopat, to už se bere jako ohrožení. Nový zákon původně psali komerční právníci, nikoliv ministerští úředníci. To se ukázalo z hlediska veřejného mínění jako smrtící tah, protože byli okamžitě obviněni ze spolčení s developery, zničení přírody, lidstva v České republice.

Osekaná verze stavebního zákona, kde se skutečně už nemusel vyjadřovat naprosto každý naprosto ke všemu, ale nenadchla ani úředníky, ani komunální politiky. Fakt, že by přišli o moc danou vlastnictvím razítka, vedl ke smřti nových připomínek, k dalším průtahům, a nakonec k tomu, že moc místním

stavebním úřadům zůstala. Stejně tak zákon už nepočítá s tím, že když se stavební úřad nedokáže vyjádřit ve stanovené lhůtě, znamená to automatický souhlas.

Pořád ale platí, že aktuální verze stavebního zákona je natolik mizerná, že i notně upravený a osekaný nový stavební zákon bude lepší. Pokud opravdu bude muset veřejná správa dodržovat termíny, které si sama stanovila, a pokud nový zákon skutečně zruší možnost nekonečných odvolání v té samé věci, bude to více, než by se dalo po bouřlivých námitkách čekat.

Ani vypořádání tisíců námitek, dohoda s obcemi a souhlas vlády ještě neznamenají, že se začne stavět rychleji a jednodušeji. Projednávání návrhu ve sněmovně bezpochyby pár „zlepšovacích návrhů“ ještě přinese.

Výsledná novela stavebního zákona bude mít velmi daleko k revolučnímu návrhu, který měl stavitelství opravdu posunout na novou úroveň. Bude spíš zachovávat „kontinuitu práva“. Konec jednoho razítka je malým krokem v zákoně, ale velkým krokem pro lidstvo žijící v Česku.

BYTOVÁ PORADNA – DOTAZY A ODPOVĚDI

Na straně pronajímatele, je více osob. Komu mám platit nájemné z bytu?

Pokud nebyl dohodnut jiný způsob platby, platí, že dlužník-nájemce je oprávněn platit kterémukoli z věřitelů – pronajímatelů. Splněním jednomu z věřitelů dluh zanikne. Zaplatit nájemné můžete kterémukoli z pronajímatelů, tím je vaše povinnost splněna.

Má vlastník domu povinnost zajistit uživatelům bytů příjem televizního vysílání?

Podle zákona č. 127/2005Sb., o elektronických komunikacích, je vlastník domu povinen umožnit uživateli bytů či nebytových prostor v domě příjem rozhlasového a televizního vysílání za podmínky, že v místě je signál přiměřené kvality. Dále zajistit zařízení vnitřního komunikačního vedení včetně rozvaděče a koncového bodu sítě.

Jaké náklady může pronajímatel započítat do užívání výtahu?

Do nákladů za užívání a provoz výtahu, které hradí nájemce, se zpravidla započítávají náklady na servis výtahu, náklady za spotřebovanou el. energii, náklady na výtahového technika, dozorce výtahu, čištění a mazání výtahu, výměna žárovek, běžné opravy a údržba výtahu, náter kabin šachet výměna rozbitých skel kabin či šachetních dveří.

Může pronajímatel v rámci deregulace nájemného si stanovit nájemné jaké chce a já musím na jeho návrh přistoupit?

Podle současného znění občanského zákoníku/zákon č.89/2012Sb./ nemůže pronajímatel nájemné jednostranně zvýšit bez souhlasu a dohody s nájemcem. Pokud se nedohodnou, je pronajímatel oprávněn za podmínek stanovených v ust. § 2249 obč. zákoníku podat návrh k příslušnému soudu, aby výši srovnatelného obvyklého nájemného určil. Soud pak v souladu s nařízením vlády č 453/2013Sb. určí s ohledem na lokální stav bytu a domu. Nepřihlíží však k sociálnímu postavení nájemce ani pronajímatele a jejich finančnímu zázemí.

Nájemné se vždy určuje ve vztahu k bytu, a nikoliv ve vztahu k osobám, které jej užívají. V případě nedostatku finančních prostředků je možné požádat o příspěvek na bydlení na příslušném úřadu práce.

Pronajímatel mi zaslal návrh na zvýšení nájemného. V návrhu napsal, že pokud na zvýšení nepřistoupím, končí mi nájemní smlouva a musím se vystěhovat. Je to pravda?

V žádném případě to pravda není. Pokud do dvou měsíců ode dne doručení na návrh pronajímatele písemně nepřistoupíte, může pronajímatel ve lhůtě 3 měsíců podat návrh

k soudu, aby výši nájemného určil. **Žádnou jinou možnost pronajímatel nemá.** Vaše nájemní smlouva zůstává nadále v platnosti za stejných podmínek, za kterých byla sjednána. Nepřistoupení na návrh pronajímatele není důvodem k výpovědi z nájmu a ukončení nájemní smlouvy.

Nesouhlas se zvýšením nájemného není důvodem k ukončení nájmu bytu.

Jak zjistit výši obvyklého nájemného pro byt?

Bohužel, žádná tabulka či mapa nájemného v ČR neexistuje. Česká republika je jedinou zemí v Evropě, kde výši nájemného/pokud se nájemce s pronajímatelem nedohodnou / určuje soud. Místo předpisu, který by danou věc upravoval, musí se obracet ke státnímu orgánu. Ten by měl řešit spory a ne určovat výši nájemného. V případě, že se s pronajímatelem nedohodnete, můžete se obrátit na soud za podmínek daných ust. § 2249 odst.3 obč. zákoníku. Postup určení výše nájemného se určuje podle nařízení vlády č.453/2013Sb. Znaleckým posudkem/znalec se řídí zákonem č.526/1990Sb.,/nebo stanovením na základě prokazatelného doložení třech srovnatelných nájemných.

Pokud jste schopni nájemné z jiných bytů doložit!



Vážené čtenářky i čtenáři, prázdniny a dovolené jsou za námi, vrátíme se do běžného a pracovního režimu. Možná bude podzim teplý a slunečný. Zvažovala jsem, zda dnešní kapitolu nezařadit do onemocnění placenty. V odborné literatuře je však řazená mezi gynekologické nádory.

Gyneologické zhoubné nádory – záměr. Probrané nádory *děložního těla, *vaječníků a *děložního hrdla (čípku), vyskytují se nejčastěji. Zhoubné onemocnění s nižším nebo vzácným výskytem – nádory *vejcovodu, *vulvy, *pochvy. Na závěr máme *gestační trofoblastickou nemoc (vzniká vždy v souvislosti s těhotenstvím).

Gestační trofoblastická nemoc představuje výrazně heterogenní skupinu onemocnění zahrnující stavy benigní i vysoce maligní. Velmi nízký výskyt v populaci. **Základem je patologické chování tkáně trofoblastu**, za fyziologických podmínek hraje stěžejní roli ve vývoji těhotenství. Hlavní funkcí trofoblastu je uhníždění plodového vejce. Po implantaci vajíčka spojeného se spermií se zanořuje do sliznice dělohy, velmi rychle vzniká placenta. Organismus tento růst kontroluje, buňky pronikají do sliznice dělohy i do krevních cév. **Invaze trofoblastu je fyziologický stav při těhotenství a po ukončení těhotenství** (porod, spontánní potrat, umělý potrat, mimoděložní těhotenství) **spontánně mizí do 30 dnů**. Výsledkem průniku je **při každém těhotenství v krvi detekovaný těhotenský hormon hCG (humánní choriový gonadotropin)**. Po skončení těhotenství organismus tyto buňky zlikviduje. Přetrvávající **hladina hCG a následný vzestup je první patologická jednotka**, kterou se trofoblast vymyká normálnímu růstu a kontrolním mechanismům. **Gestační trofoblastická nemoc zahrnuje několik klinicky různorodých jednotek, mající různé riziko**.

+Nečinná gestační trofoblastická nemoc se vyznačuje přetrvávající nízkou hladinou hCG déle než 30 dnů. Při zjištění nízkých „perzistujících“ hladin je nutno sledovat hCG v týdenním intervalu. Pokud během 3 týdenních odběrů nedochází k poklesu nebo dochází k vzestupu, nutno ženu vyšetřit v specializovaném centru. **Vyloučení aktivní neoplasie**. Pokud nedochází k vzestupu hCG, lze vyčkat poklesu do negativitu až 6 měsíců.

+Mola hydatidosa – částečná (partialis, MHP) – vzniká patologickým oplozením vajíčka (porucha při spojení vajíčka a spermie). Nejčastěji vzniká **spojením vajíčka** (23 chromozomů) **se dvěma spermii** (23+23 chromozomů). Vzniká triploidní (o třetinu více chromozomů) mola 69 XXY nebo 69 XXX. Embryo většinou zaniká mezi 7. až 10. týdnem. Prakticky nemalignizuje, riziko je 0,01%. Její výskyt je 1/2000–3000 registrovaných těhotenství.

Klinický obraz: nepravidelné krvácení v prvních třech měsících vypadající jako spontánní potrat.

Diagnostika. Hodnoty a dynamika **hladiny choriového gonadotropinu** a klinický nález.

Je stanovena histopatologickým vyšetřením, cytogenetiky. **Ultrazvukové vyšetření** zjistí neprosperující těhotenství – potrat.

Terapie: vyprázdněním dutiny děložní a revize spodiny děložní dutiny.

Další těhotenství je možné po šesti měsících negativity hCG. Mola nesnižuje schopnost mít následně zcela normální těhotenství. Riziko opakování moly je 1:200.

+Mola hydatidosa – úplná (completa, MHC) – vzniká patologickou fertilizací vajíčka (porucha při spojení vajíčka a spermie), kde veškeré chromozomy jsou otcovského původu. Oplození prázdného vajíčka (0 chromozomů) **dvěma spermii** (23X + 23Y nebo 23X + 23X). Výsledkem je 46XX nebo 46XY vybavená pouze otcovskými chromozomy. **Neumožňuje vývoj embrya a placenta se nevyvíjí**, místo ní jsou v dutině děložní klky vzhledu "hroznového vína". Riziko vzniku zhoubného nádoru - choriokarcinomu je 4–8%.

Klinický obraz: nepravidelné krvácení v prvním trimestru, **rychlejší zvětšování dělohy** než odpovídá délce těhotenství, **vyšší hladiny hCG, cysty na ovariích**.

Diagnostika. Vzestup hCG signalizuje malignizaci onemocnění – vznik choriokarcinomu. Histopatologické vyšetření a cytogeneticky. **Ultrazvuk** nezobrazí přítomnost plodu, ale typické mnohočetné intrauterinní echogenní obrazy (sněžení). Dostupnost ultrasonografického vyšetření přispívá nyní spolehlivě k časnější diagnostice dosud asymptomaticky probíhajícího „molárního těhotenství“.

Terapie: vyprázdněním dutiny děložní odsátím a revize spodiny děložní dutiny kyretou. Další těhotenství po MHC se doporučuje po 1 roce negativity hCG. Chtěné těhotenství v kratším intervalu negativity hCG není indikací k ukončení těhotenství, je-li ultrasonografie nového těhotenství v normě. Riziko opakování moly je 1: 100 – 150.

+Mola invasiva (proliferans, destruens) je **nejagresivnější variantou moly**, trofoblast získává nádorový charakter s tendencí k invazivnímu růstu. Biologicky má nejistou povahu, může metastazovat do pochvy nebo do plic. Léčbu cytostatiky vyžaduje 20 % proliferujících mol. Výskyt je 1/20 000 registrovaných těhotenství (asi 5 invazivních mol ročně).

Terapie: 80 % MP regreduje po evakuaci a po revizi děložní dutiny spontánně. Ve 20 % je nutno zahájit léčbu chemoterapií jako u choriokarcinomů nízkého rizika. Kontrola v specializovaném centru.

Prognóza: i v případě malignizace 100 % léčitelnost.

+Choriokarcinom (CH) je **epitelový nádor vycházející z buněk trofoblastu**. Historicky byl prvním solidním nádorem s metastázami, který byl vyléčen chemoterapií. Řada nových poznatků zlepšila výsledky léčby, v dnešní době je nejlépe léčitelným zhoubným nádorem i v metastazujících formách. Výskyt je 1:25 000 registrovaných těhotenství. V České republice je ročně léčených asi 6 případů. Častěji se vyskytuje u žen nad 35 let.

Klinický obraz.

Symptomatologie je značně různorodá. Nejčastěji se **projeví nepravidelným krvácením z děložní dutiny** (70 % primární symptomatologie). U 20 % žen není nádor v děloze přítomen. Těhotenství předchází v odstupu měsíce až dvou let (delší interval je raritní). V 50 % předchází choriokarcinomu molární těhotenství, ve 24 % porod, ve 2 % mimoděložní těhotenství.

Diagnóza: pozitivita hCG, krvácení z dělohy nebo metastáza v plicích, játrech, mozku. **Ultrazvuk** zobrazí ohraničenou rezistenci v myometriu. Revize dutiny děložní vyžaduje následnou **expertní histologii**. Metastazuje krevní cestou do pochvy, do plic, jater a mozku, vzácně do lymfatických uzlin.

Terapie: základem je **chemoterapie**, podle rizika, je vysoce úspěšná i v metastatických formách. **Chirurgická léčba** je vyhrazena pro přísně indikované případy rezistence na chemoterapii a při komplikacích (nezvládnutelné krvácení z dělohy).

Prognóza je dobrá. Snahou je zachovat fertilitu u žen, které ještě plánují těhotenství. Ohraničené formy na dělohu mají po chirurgické extirpaci velice dobrou prognózu. Metastatické formy vyžadují individualizovanou intenzivní chemoterapii.

Pacientky mají být poučeny o nevhodnosti otěhotnění v průběhu minimálně 12 měsíců od ukončení léčby, mají být zajištěny spolehlivou antikoncepcí. Základní vlastností trofoblastické nemoci je její nevyzpytatelné chování a schopnost zvratu. Pacientky mají být dispenzarizovány po zbytek života.





»Brno je zlatá loď...«

zpívá Ivan Mládek

Netřeba zde však chodit pouze za děvčaty, jak pokračuje další část textu Mládkovy písničky (či za chlapci), ale i pro zadané je zde mnoho příležitostí, jak poznat, že tomu tak opravdu je.

Koronavirus řádí po celém světě, je tedy jasné, že se nevyhýbá ani Brnu. Proto bylo nutné řadu plánovaných akcí odložit. V závěru měsíce srpna se tedy kumulovala celá řada aktivit. Ať už to byl velice populární festival zábavy

Ignis Brunensis s vynikajícími ohňostroji mezinárodní úrovně nebo přehlídka historických vozidel v centru města. Nás samozřejmě nejvíce zaujala ta část, která se týkala Dopravního podniku města Brna, který letos oslavil devadesát let provozu autobusů a dokonce již 120 let elektrické tramvajové dopravy.

V rámci oslav se tak mohli zájemci svést v historických tramvajích a autobusech, mezi kterými čněla především koňka a také parní

tramvajová lokomotiva Caroline. Nechyběl ani motorový vůz s rokem výroby 1912.

Kromě toho byly přístupné také vozovny v Pisárkách, včetně nově vybudované opravárenské haly, a ve Slatině.

Další atrakce byly mimo jiné k dispozici v areálu brněnské hvězdárny na Kraví hoře a hudební fanoušci si přišli na své v areálu parku u muzea Anthropos, kde proběhl festival TrutnoFF BrnoON.



ZAHRADNÍ ŽELEZNICE V DRÁSOVĚ

Úzkorozchodnou zahradní železnici o rozchodu kolejnic 600 mm můžete navštívit v Drásově. Drásov je nedaleko Brna a leží mezi městy Kuřim a Tišnov. Úzkokolejka se nachází na zahradě rodinného domu pan Zdeňka Jobánka.

Na zahradě pana Jobánka není jen trať a pár překrásných historický a vzácných lokomotiv, ale i rozsáhlé muzeum s velice vzácnými exponáty. Od jedinečných návštěvadel, které vás vítá hned při vstupu před domem, přes již zmiňované lokomotivy. Jednou z nich je Perun, stroj který pohání jednoválcový dieselový motor Slavia a svojí konstrukcí a vzhledem je věrnou kopií rakouské lokomotivy Jenbach. Tato lokomotiva byla původně provozována v cihelně Dolní Dobruč a k panu Jobánkovi je dostala jako nefunkční a neúplný vrak. Další vzácností je Lokomotiva Vlasta. Motorová lokomotiva typ BN-15 (MD 1S-600) vyrobená v roce 1950 ve společnosti Stavostroj v pražských Vysočanech. Tento exponát je jediný svého druhu na světě a do sbírky se dostal opět jako torzo, které bylo objeveno na zahradě jednoho bývalého zaměstnance

kamenolomu a komplet zrekonstruován.

Tať, která je nedílnou součástí expozice je dlouhá přibližně 400 m se sedmnácti vyhybkami. Kolem tratě je několik dep a dobově zřízená zastávka.

Na doplnění dobové výstavy má pan Jobánek depa a dílny vybaveny originálním nářadím, sbírkami lamp, konví, oděvů ale ji například unikátní sbírkou nářadí pro obuvníky včetně tabulku, která pařila do jeho rodiny a dostala se k němu až po dlouhých letech.

Zahradní železnice a muzejní expozice se nachází ve velice příjemném prostředí, a proto se tu hodiny točí krapet rychleji. V případě, že byste při prohlídce dostali hlad nebo žízeň, nabízí majitel u pokladny drobné občerstvení a také si můžete zakoupit některý z nabízených upomínkových předmětů.



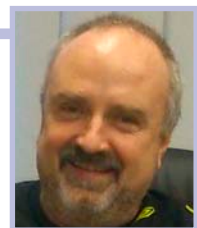
» Ferda a Milda «



...Víš, Ferdo, že koronavirus se přejmenoval?
 – Nevím, Mildo, a jak?
 – Techtle mechtle.
 – Kecáš!
 – Opravdu, je to podle toho, odkud a jak se rychle šíří. A právě techtle mechtle tomu nahlávají. Máme důkaz z baru, nočního podniku, podle kterého nese vir nový název.
 – To se divím, já naopak myslel, že účinným lékem na koronavirus je sex.
 – A to proč?
 – No koronavirus zabíjí teplota 60 °C; lidská teplota zhruba 37 °C a když mají dva spolu techtle mechtle, tak se to počítá – a je to rovných 74 °C... no, a je po viru!
 – Teda, Ferdo, ty jsi fakt génus...!

Kresba František Mikš

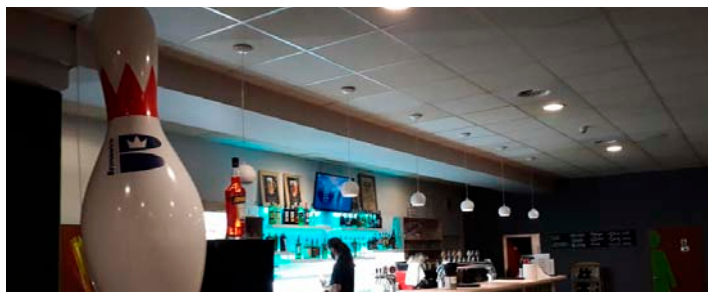




15. ročník turnaje trojic železničářů v bowlingu očima přímého účastníka

Den 3. srpna 2020 jsem měl tak trochu pracovní-sportovní. Kolegové mě povolali hrát republikový turnaj OSŽ v bowlingu do Pardubic. Jelikož jsem bowling už dlouho nehrál, tak jsem měl oprávněné obavy, abych jim to nepokazil, ale sám jsem byl překvapen, že mi to nakonec i docela padalo. Ve dvou kolech ze šesti jsem dokonce atakoval 200 bodů, ovšem zbytek byl tak nějak průměr.

Sportovní zápolení v bowlingu dokládám několika fotografiemi, bližší informace byly uveřejněny v srpnovém vydání magazínu.



S nastupujícím podzimem je třeba se přizpůsobit... a hlavně nezapomenout na roušky!

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Jan Buchta – redakce NO NeRV

Stanislav Hošta – Skanska ŽS

Vlastimil Němec – ŽPSV Uherský Ostroh

Jana Geigerová – EMD Skanska

PhDr. Zdeněk Jílek – SŽDC

Ivana Opletalová – DZ Plzeň

Roman Fišer – EMD Skanska

Kateřina Klotová – DZ Ostrava